

присутності вітчизняного товаровиробника на зовнішніх ринках [6], визначити ефективні кроки поступового відновлення і розвитку промислового комплексу, враховуючи стратегічні орієнтири [7], та забезпечити відповідні контрольні заходи щодо його виконання.

Література:

1. В. В. Бобиль, С. С. Дегтяр (2021) Економічний розвиток промислових підприємств в умовах фінансової нестабільності: європейський досвід та українські реалії. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». № 5.
2. WORLD BANK ECA ECONOMIC UPDATE SPRING 2020. Office of the Chief Economist. <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/33476/9781464815645.pdf>.
3. Постанова КМУ 711 від 11.10.2016 року «Про утворення Національного комітету з промислового розвитку» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-2016-%D0%BF#Text>
4. Kushnirenko, Oksana & Gakhovich, Nataliia & Venger, Liliia. (2023). STRATEGIC SCENARIOS FOR SUSTAINABLE INDUSTRIAL DEVELOPMENT OF UKRAINE IN THE POST-WAR PERIOD. Baltic Journal of Economic Studies. 9. 89-99.
5. План відновлення України. Національна рада відновлення. Липень 2022. URL: <https://ua.unc2022.com/plan-vidnovlennya-ukrayini>
6. Н.А. Липовська, Д.М. Бондаренко (2022) Трансформація концептуальних засад державної промислової політики України в післявоєнний період. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Випуск 6. <http://www.chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/322/282>
7. В.Г. Герасимчук (2021) Стратегія розвитку промислового комплексу: наміри, механізми реалізації, відповідальність. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Ukraine <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/230058>

Юргя С.

*К.е.н. старший викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку
Одеський національний економічний університет*

ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА

Проблематика фінансування розвитку підприємств досить широко обговорюється у працях як вітчизняних так і зарубіжних науковців. Темпи і якість економічного розвитку економіки будь якої країни визначаються, передусім, темпами і якістю економічного розвитку підприємств.

Дане питання освітлюється у роботах класиків економічної теорії (А. Сміта, Д. Рікардо, К. Маркса, А. Маршалла, Дж. М. Кейнса) та у більш пізніх роботах видатних представників західної та американської школи фінансового менеджменту (Бріггем, Л. Гапенскі, С. Росс, Дж. К. Ван Хорн, Дж. М. Вахович та ін.).

Більшість провідних європейських економістів розглядають економічний розвиток через призму вирішення екологічних проблем[1; 2]. Такий рівень постановки питання є досить виправданим з точки зору рівня розвиненості економічних відносин та об'єктивних наслідків глобального потепління та кліматичних змін ним обумовлених. Наразі ряд європейських країн протягом останніх років терпить значні збитки від втрат понесених аграрним сектором внаслідок кліматичних катаклізмів та змін.

Теорія «зеленої економіки», що з'явилася у кінці 20 сторіччя (Є.Ф.Шумахер, Г. Дейлі), сьогодні так чи інакше, фактично пронизує економічні відносини усіх

розвинених економік світу. Екологічна складова розвитку підприємств реалізується тут не лише на рівні наукових публікацій та диспутів – це живий процес, що відбувається у реальних фінансово-економічних умовах. Існують та широко використовуються «зелені» облігації [2], зелені пайові фонди, зелений лізинг, тощо.

Звичайно основою впровадження екологічної складової до процесів фінансування розвитку підприємств стає грамотно побудована законодавча база. Ринковим механізмам у чистому вигляді не присутні екологічна та соціальна функція. Загальновідомо, що ринковий механізм покликаний забезпечувати реалізацію головного завдання розвитку підприємств - отримання прибутку та зростання добробуту власника. Вбудова екологічної складової призводить до зростання витрат та як наслідок негативно відображається на прибутковості діяльності підприємств. Таким чином, найважливішим у даному аспекті є розбудова грамотної законодавчої бази.

Деякі кроки у цьому напрямку були зроблені до початку війни – й досить важливо, щоб вони отримали продовження по її закінченню. Так, у 2020 році Мінекоенерго презентувало Концепцію «Зеленого енергетичного переходу України до 2050 року» (Ukraine Green Deal) [3]. Дана концепція має на меті перехід України до кліматично нейтральної економіки до 2070 року. За попередніми оцінками нашого уряду реалізація цієї концепції потребує приблизно 5% ВВП щороку. Природньо, що для фінансування такого обсягу інвестицій необхідно залучити як державні так і приватні інвестиції. У даній концепції обґрунтовуються можливі напрямки фінансування, зокрема :

Стимулюючі тарифи для операторів мереж

«Зелені» аукціони

Фонд енергоефективності

«Теплі» кредити

Фінансування за рахунок державних та місцевих програм [3].

Наскільки доцільною є опрацювання даного питання в умовах воєнного стану в Україні та падіння ВВП майже на 30% [4]? Позитивну відповідь на це питання обумовлюють ряд причин:

-Важливість пошуку нових парадигм розвитку економіки України на основі кардинальних змін, що уже відбулися та відбуваються з огляду на чіткий євроінтеграційний вектор зовнішньоекономічної політики.

-Наявність позитивних тенденцій в очікуванні стосовно розвитку кредитування в Україні навіть на фоні активних воєнних дій та надвисоких ризиків застави, низької ділової активності, погіршення інфляційних та курсових очікувань [5].

-Необхідність напрацювання нових критеріїв прийняття управлінських рішень у сфері фінансування підприємств, які мають враховувати екологічну складову у якості обов'язкового елементу їх розвитку.

Звичайно в умовах повномасштабної війни перед економікою України стоїть головне завдання вижити, проте досить важливим залишається закладення правильних векторів подальшого економічного розвитку уже сьогодні. Реалії сьогодення не сприяють постановці та реалізації завдань екологізації процесів функціонування підприємств, проте вони мають бути поставлені, адже за цим майбутнє.

Необхідно уже сьогодні розробляти парадигму пост воєнного розвитку підприємств та економіки в цілому, на підставі врахування екологічної складової, як обов'язкового її елементу.

Література:

1. W Leal Filho, J Barbir, M Sima, A Kalbus, GJ Nagy, A Paletta. Reviewing the role of ecosystems services in the sustainability of the urban environment: A multi-country analysis. Journal of Cleaner Production (2020) pp. 262.

2. Bedendo M., Nocera G., Siming, L. *Greening the Financial Sector: Evidence from Bank Green Bonds*, «JOURNAL OF BUSINESS ETHICS»(2023) pp. 1 – 21.
3. Концепція «зеленого» енергетичного переходу України (проект) 21 січня 2020 року. URL: <https://vse.energy/publication/1018-concept-green-deal> (дата звернення 24 квітня 2023 р).
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>(дата звернення 24 квітня 2023 р).
5. Опитування про умови банківського кредитування | II квартал 2023 року URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/BLS_Q2-2023.pdf?v=4(дата звернення 23 квітня 2023 р).

Караван В.

студент 48 групи

факультету економіки та управління підприємництвом
Одеського національного економічного університету

Добриніна Л.

к.е.н., ст. викл. кафедри ФМФР

ІНВЕСТУВАННЯ В КРИПТОВАЛЮТУ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Криптовалюти - це певною мірою цифрові гроші. Інформація про них зберігається у вигляді комп'ютерного коду. Це наймолодша валюта у світі, її винайшли у 2009 році.

Біткойн був першою криптовалютою, а також найвідомішою криптовалютою. З того часу з'явилися й інші криптовалюти, більшість з яких відомі вузькому колу фінансових професіоналів та аматорів. Нині криптовалюти стрімко розвиваються і є діючою альтернативою традиційним платіжним системам.

В Україні криптовалютами можна користуватися онлайн. Наприклад, біткоіни можна використовувати для оплати послуг авіакомпаній. Їх також можна використовувати в деяких інтернет-магазинах [1].

Криптовалюти базуються на технології блокчейн. Він складається з окремих блоків даних, які можуть містити інформацію практично про все. Наприклад, про транзакції, здійснені в тій чи іншій криптовалюти.

Кожен блок даних містить посилання на попередній блок і таким чином утворює блокчейн [2].

З початку цього року відомі міжнародні компанії активно впроваджують інвестиційні стратегії, сприятливі для розвитку та зростання криптовалют, а біткоін став популярним об'єктом інвестування серед таких компаній. Наприклад, у лютому 2021 року платіжна система Square придбала приблизно 3 318 біткоінів на загальну суму 170 мільйонів доларів США; враховуючи, що в жовтні 2020 року вона також інвестувала 50 мільйонів доларів США, її загальні інвестиції в біткоін досягли 1,5 мільярда доларів США.

З жовтня 2020 року інвестиції компанії в криптовалюти склали майже 5% її грошових коштів та їх еквівалентів. Водночас Tesla, найвідоміший у світі виробник електромобілів та рішень для зберігання енергії, за той самий період інвестувала в біткоін 1,5 мільярда доларів США. Мета компанії - "підвищити гнучкість у подальшій диверсифікації та покращити грошові надходження"[3].

Отже, інвестування в криптовалюту - це вкладення коштів в цифрові активи, що дозволяє отримати прибуток від зміни їхньої вартості. Однією з переваг криптовалюти є її децентралізований характер, що означає, що не існує центральної установи, яка контролює її обіг та вартість.

Однак, нарівні з перевагами, інвестування в криптовалюту також пов'язане з певними недоліками.

Переваги інвестування в криптовалюту:

- Потенційно високі прибутки. За останні кілька років криптовалюта демонструвала вражаючі зростання вартості, що дозволило інвесторам отримувати значні прибутки.